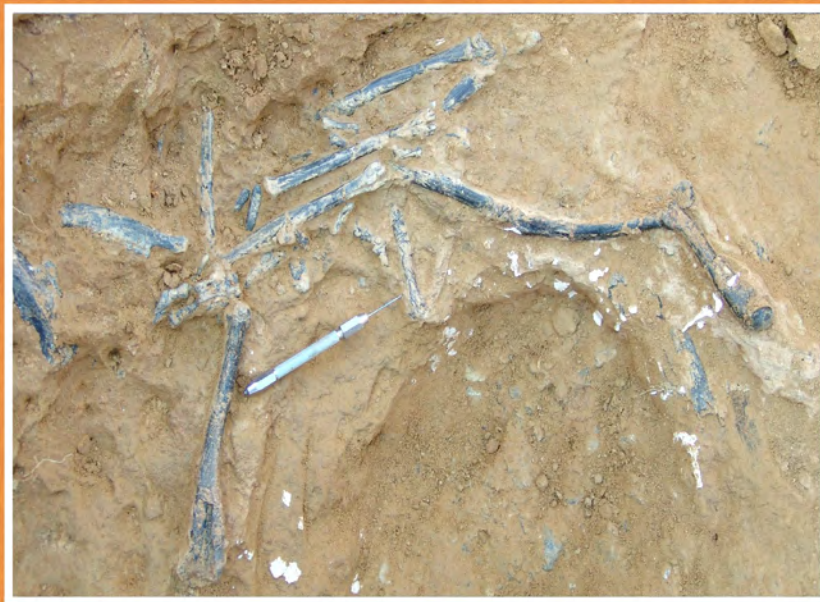

GEOBIOS

PALÉONTOLOGIE, STRATIGRAPHIE, PALÉOÉCOLOGIE

Janvier/Avril 2016

Vol. 49

n° 1-2

p. 1-154

ISSN 0016-6995

**Palaeontology of the upper Miocene vertebrate localities
of Nikiti (Chalkidiki Peninsula, Macedonia, Greece)**

G.D. Koufos and D.S. Kostopoulos (Eds.)

UNIVERSITÉ CLAUDE-BERNARD, LYON 1

Οι απολιθωματοφόρες θέσεις της Νικήτης Χαλκιδικής βρέθηκαν το 1990 κατά τη διάρκεια κατασκευής ενός αγροτικού δρόμου για τη σύνδεση του χωριού με τον Άγιο Νικόλαο. Η πληροφορία για την εύρεση απολιθωμάτων έφθασε στο Εργαστήριο Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας του Α.Π.Θ. από κάποιο φοιτητή και στη συνέχεια από τον κοινοτάρχη της τότε κοινότητας Νικήτης. Μετά την διαπίστωση της παρουσίας των απολιθωμάτων στην περιοχή, ομάδα του Εργαστηρίου υπό τον καθηγητή Γ. Δ. Κουφό ξεκίνησε ανασκαφές το καλοκαίρι του 1990 που διήρκεσαν μέχρι το 1998. Η πρώτη ανασκαφική περίοδος έφερε στο φως πολλά απολιθώματα από την αρχική θέση Νικήτη 1. Η ταυτόχρονη έρευνα στην περιοχή οδήγησε στην εύρεση διαφόρων θέσεων, από τις οποίες σπουδαιότερη είναι η θέση Νικήτη 2. Το υλικό που συλλέχθηκε κατά την πρώτη ανασκαφική περίοδο μελετήθηκε και δημοσιεύτηκε σε διάφορα περιοδικά. Το 2004 ξεκίνησε μια δεύτερη ανασκαφική περίοδος που διήρκεσε μέχρι το 2009. Οι νέες ανασκαφές περιορίστηκαν κατά κύριο λόγο στη θέση Νικήτη 2 και έφεραν στο φως μεγάλο αριθμό απολιθωμάτων. Το νέο υλικό, καθώς και μια αναθεώρηση του υλικού της πρώτης ανασκαφικής περιόδου με βάση τα νέα στοιχεία, περιέχονται στα 14 άρθρα του παρόντος τόμου του επιστημονικού περιοδικού *Geobios*. Μετά από μια σύντομη εισαγωγή των εκδοτών του τόμου στο δεύτερο άρθρο δίνονται το ιστορικό των ανασκαφών και μια σύντομη παρουσίαση της γεωλογίας και στρωματογραφίας της περιοχής με τις απολιθωματοφόρες θέσεις. Το επόμενο άρθρο περιλαμβάνει την ανασκόπηση του υλικού από τη θέση Νικήτη 1, καθώς και την περιγραφή ορισμένων νέων ευρημάτων. Στην συνέχεια σε μια σειρά δέκα άρθρων περιγράφονται και προσδιορίζονται τα απολιθώματα των διαφόρων ομάδων σπονδυλωτών ζώων από τη θέση Νικήτη 2. Τα ζώα που βρέθηκαν περιλαμβάνουν χελώνες, στρουθοκαμήλους, προβοσκιδωτά, ύαινες, μαχαιρόδοντες, ρινόκερους, χαλικοθήρια, υπάρια, αντιλόπες, γαζέλες, καμηλοπαρδάλεις, αγριόχοιρους και πρωτεύοντα. Από τα σημαντικότερα ευρήματα της Νικήτης είναι το ανθρωποειδές *Ouranopithecus macedoniensis* και ο πίθηκος *Mesopithecus*. Στο προτελευταίο άρθρο μελετώνται η μικροτριβή των δοντιών των φυτοφάγων ζώων και οι φυτόλιθοι με σκοπό τον καθορισμό του παλαιοπεριβάλλοντος. Στο τελευταίο κεφάλαιο γίνεται μια σύνθεση όλων των στοιχείων που προέκυψαν από τη μελέτη των απολιθωμάτων και καθορίζεται η ακριβής ηλικία των αποθέσεων όπου βρέθηκαν, το παλαιοπεριβάλλον, παλασκόκλιμα και οι παλαιοβιογεωγραφικές σχέσεις των πανίδων.

Περιεχόμενα

Palaeontology of the upper Miocene vertebrate localities of Nikiti (Chalkidiki, Macedonia, Greece)

1. George D. Koufos, Dimitris S. Kostopoulos
Foreword
2. George D. Koufos
History, stratigraphy and fossiliferous sites
3. George D. Koufos, Dimitris S. Kostopoulos, Theodora D. Vlachou
Revision of the Nikiti 1 (NKT) fauna with description of new material
4. Géraldine Garcia, Dimitris S. Kostopoulos, Xavier Valentin, George D. Koufos
Testudines

5. George D. Koufos, Dimitris S. Kostopoulos, George E. Konidaris
Aves
6. George E. Konidaris, George D. Koufos
Proboscidea
7. George D. Koufos
Primates
8. George D. Koufos
Carnivora
9. George D. Koufos
Rhinocerotidae
10. George D. Koufos, Dimitris S. Kostopoulos
Chalicotheriidae
11. George D. Koufos, Theodora D. Vlachou
Equidae
12. Dimitris S. Kostopoulos
Artiodactyla
13. Gildas Merceron, Alice Novello, Robert S. Scott
Paleoenvironments inferred from phytoliths and dental microwear texture analyses of meso-herbivores
14. George D. Koufos, Dimitris S. Kostopoulos, Theodora D. Vlachou, George E. Konidaris
Synthesis